

Bunastare pentru porcine, castig pentru fermieri

Descriere imagine:
Scroafa cu purcei, din rasa Marele Alb

Atentie la temperatura, la lumina si la ventilatie în fermele de porci! Aceste trei elemente sunt ignorate cel mai des în fermele de crestere si de finisare a porcilor, chiar si acolo unde s-au investit sume apreciabile în vederea asigurarii a ceea ce în ultima vreme numim, într-o maniera europeana, ?bunastarea porcilor?.

Confortul termic - adesea ignorat

Chiar si fara a apela la cifre, putem determina foarte simplu temperatura ?de confort? a porcilor: cea la care ne simtim si noi însine confortabil! Aceasta, cu exceptia situatiei purceilor sugari, deoarece organismul lor tânar nu are un mecanism al termoreglarii propriului corp bine pus la punct.

Un numar imens de studii pe acest subiect au evidentiat faptul ca o proportie însemnata a purceilor nu ajung sa fie întarcati pe motiv ca mor de frig! O alta parte a analizelor pe acest subiect a demonstrat ca porcii, pe parcursul finisarii, acumuleaza mult prea multa grasime din acelasi motiv: le e frig!

La fel de bine este documentat si faptul ca scroafele în lactatie slabesc, nu au lapte sau chiar mor dintr-o cauza total opusa: le este mult prea cald! Ca sa nu mai vorbim de efectele dezastruoase ale caldurii excesive asupra vierilor, a caror productie spermatica poate sa fie întrerupta vremelnic sau total, efectul fiind extrem de pervers asupra ratei gestatiei si, ulterior, asupra fatarilor.

De ce ignoram totusi aceste lucruri atât de des? E greu de raspuns însa, de regula, vina este exclusiv umana, având în vedere ca aducerea temperaturii în adapost catre limitele zonei de confort costa adeseori, iar fer

mierii prefera, mai ales în zilele noastre, să ?taie? din cheltuieli, fără a evalua pagubele ulterioare.

Sa nu uitam de ventilatie!

Chiar dacă elementul ventilatie în fermele de creștere a porcilor nu poate fi tratat complet separat de temperatura, având în vedere efectul lor sinergic, în multe situații am observat completa ignorare și a acestui element.

În exploatarea cu flux industrial, din cauza densității ridicate a animalelor pe unitatea de volum al căderilor, ventilația corectă devine vitală, deoarece elimină din adăpost toate noxele acumulate, mare parte dintre acestea având efect extrem de iritant asupra căilor respiratorii și, implicit, asupra sănătății animalelor. Ori, un plămân bolnav înseamnă, în definitiv, o limitare a capacității animalului de a își ?expresiona? potențialul productiv.

Majoritatea scroafelor și scrofitelor sunt cazate de obicei în clădiri ventilate natural. Creșterea lor intensivă presupune însă un nivel minim de ventilație de 16 m³/ora și unul maxim de 100 m³/ora.

Dacă ne referim la vieri, și aceștia sunt cazati, de regulă, în spații ventilate natural. Cei întreținuți în spații de creștere de tip intensiv vor necesita însă o rată a ventilației de minim 19 m³/ora și maxim 110 m³/ora.

Însă, indiferent de sistemul de exploatare, regimul de ventilație trebuie să fie într-o legătură directă cu temperatura, obiectivul fiind menținerea temperaturii medii în jurul valorii de 18°C, precum și un nivel minim al noxelor.

Atenție la ventilația asigurată în maternitate, dar și în creșă, întrucât la aceste vârste purceii sunt extrem de sensibili la acțiunea nefastă a curenților de aer, mai ales în combinație cu temperaturi sub optimale.

...dar nici de lumina!

În multe situații am constatat că nivelul de iluminare a spațiilor în care sunt cazati reproducătorii este de parte de a fi cel corect. Fermierii ignoră faptul că derularea normală a funcției de reproducție este în strânsă legătură cu o serie de hormoni a căror secreție în organismul animal depinde într-o mare măsură și de lumina. Și e adevărat că aceasta... costă!

În aceste încăperi, chiar și în timpul zilei, nivelul de lumină trebuie să fie suficient pentru ca porcii să poată fi văzuți clar. Sau, ca regula de aur, să poți citi ziarul fără probleme în cel mai întunecat colț al adăpostului.

Întrucât declansarea ciclului estral la scrofite este un proces dependent de lumină, în general, se recomandă o intensitate a luminii de minim 40-50 lux și o durată de cel puțin 9 ore/zi.

Evident că lumina naturală trebuie folosită la maxim pentru că este gratis, însă cea artificială va trebui să fie disponibilă, mai ales în perioadele din an cu ?zi scurte?.

BUNASTAREA - O CHELTUIALA ACOPERITA DE PROFIT

Sacrificam confortul animalelor de dragul economiilor de moment?

Cerintele animalelor în privința elementelor vitale pentru sănătatea și, implicit, pentru performanțele porcilor - temperatura, lumina și ventilație - sunt privite în multe cazuri la modul simplist, strict tehnic, fără a se lua în considerare că, de fapt, fiecare specie se caracterizează prin propria "zonă de confort" fiziologic. Aspect valabil inclusiv pentru noi, oamenii.

Dacă ne rezumăm însă doar la specia suină, în multe dintre fermele vizitate în ultimii zece ani, conștientizarea necesității întreținerii animalelor între limitele decente ale acestei zone de confort rămâne în continuare o mare necunoscută.

Un excelent consultant britanic, alături de care am avut norocul să fiu în timpul mai multor vizite în ferme, îmi spunea: "...fermierul care vrea să obțină performanțe la nivelul potențialului genetic al porcilor săi trebuie mai întâi să simtă pe propria piele condițiile pe care le oferă animalelor sale...?"

Deci, în esență, bunăstarea porcilor nu ar trebui să fie doar o noțiune abstractă, prin faptul că "asa cere legea?".

Bunăstarea animală este o sumă de reguli "de minimis" care au fost concepute nu neapărat pentru că asta ar fi dorința oamenilor, ci pentru că acestea asigură organismului animal un mediu de creștere apropiat cerințelor sale biologice.

Din păcate, majoritatea fermierilor elimină cheltuielile menite să asigure confortul animalelor. Însă, de cele mai multe ori, astfel de economii de moment conduc la pierderi ulterioare, din simplul motiv că animalele nu mai performează la parametrii maximi.

Am fost și sunt în continuare adeptul menținerii sub control a tuturor cheltuielilor care ar putea conduce la eficientizarea costului de producție în fermele de porci.

Însă, înainte de a tăia din acele cheltuieli care contribuie esențial la buna funcționare a organismului animal, ar trebui să ne gândim de două ori. Pentru că elementele de disconfort ce acționează asupra animalului sunt, în esență, factori stresanți. Și orice astfel de factor are ca efect creșterea costului de producție și, în final, scăderea profitului.

În concluzie, ar fi de reținut că pentru fiecare 1°C sub temperatura de confort a suinelor, cerințele de energie din furaj consumate pentru întreținerea funcțiilor vitale cresc cu aproximativ 3% față de rată normală zilnică.

TEMPERATURA "DE CONFORT"

Categoria		Temperatura (°C)		
		Minim	Optim	Maxim
Scroafe în gestație	boxe individuale	18	18-23	25
	boxe comune	14		25
Scroafe în așteptare		13		25
Scroafe în maternitate		16		25
Vieri		14		24

LIMITELE CONFORTULUI TERMIC

Tipul de pardosea/așter nut	Paie		Solidă și continuă		Grătar total		Grătar parțial	
	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max
- până la 5 kg	27	30	28	31	29	32	30	30
- până la 7 kg	22	25	23	26	25	29	26	29
- până la 10 kg	20	24	22	26	24	28	25	28
- până la 15 kg	18	23	19	24	22	27	22	27
- până la 20 kg	15	23	16	24	19	26	19	25
- până la 30 kg	13	23	14	24	18	25	17	25
- până la 90 kg	11	22	12	23	17	25	15	24

SUBVENTIE

Bunastarea animalelor - o posibilitate de a mai aduce bani în ferma

Subventia acordata la sacrificarea porcilor si la clasificarea carcaselor în sistemul EUROP se numara si e a printre ajutoarele de stat care nu se vor mai plati începând de anul acesta în agricultura. În schimb, fermierii vor beneficia de ajutoare de stat daca vor îndeplini cerintele suplimentare privind bunastarea animalelor, sau pentru actiuni fitosanitare de interes national, investitii în agricultura etc.

Asa cum s-a exprimat Ministrul Agriculturii, Mihail Dumitru, în acest an bugetul este prea mic pentru a înlouci în totalitate subventiile care s-au acordat pâna în 2009, inclusiv.

Deocamdata, oficialii români au prenotificat la Bruxelles doua forme de sprijin pentru agricultori, ambele vizând sectorul zootehnic: una privind bunastarea animalelor si alta referitor la patrimoniul genetic. Celelalte posibile notificari sunt în stadiu de proiect, care va fi supus dezbaterii publice.

Ioan Ladosi, PIC Romania